

ת"פ 28718/12/09 - מאשימה, מדינת ישראל נגד נאשמים, מ. חליל בע"מ, מוחמד ח'ליל, מחמוד ח'ליל, מוחמד סנעאללה, אימן מוריסאת

בית משפט השלום בעכו

ת"פ 28718-12-09 מדינת ישראל נ' מ. חליל בע"מ ואח'

בפני	כב' השופט וויליאם חאמד
מאשימה	מדינת ישראל
נגד	
נאשמים	1. מ. חליל בע"מ 2. מוחמד ח'ליל 3. מחמוד ח'ליל 4. מוחמד סנעאללה 5. אימן מוריסאת

החלטה בעניינם של נאשמים 1,2,3

לנאשמים 1, 2 ו- 3 (להלן: "הנאשמים") יוחסו עבירות של איסור לכלוך והשלכת פסולת, לפי חוק שמירת הניקיון, תשמ"ד - 1984, מטרד לציבור, לפי סעיף 215 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977, וניהול עסק ללא רישיון, לפי חוק רישוי עסקים תשכ"ח - 1968.

בתום פרשות התביעה וההגנה ניתנה הכרעת דין מיום 28.10.13 במסגרתה זוכו הנאשמים מהעבירות לפי חוק שמירת הניקיון וחוק העונשין והורשעו בעבירה של ניהול עסק ללא רישיון עסק, לפי חוק רישוי עסקים.

בפתח הדיון שנקבע לטיעון לעונש, ביקש ב"כ הנאשמים לבטל את הרשעת הנאשמים בעבירה הנ"ל ולזכות אותם ממנה בטענה כי הם ניהלו את העסק של שירותי הובלה של פסולת לפי רישיון כדן, כפי שהובהר לב"כ הנאשמים לאחר מתן הכרעת הדין. לטענתו הנאשמים החזיקו בזמנים הרלבנטיים רישיון מאת משרד התחבורה, מכוח חוק שירותי הובלה תשנ"ז - 1997 והתקנות על פיו, ולפי רישיון זה הותר להם לבצע שירותי הובלה בכלי רכב מסחריים שפרטיהם הופיעו באותו רישיון. לפי ב"כ הנאשמים משרד התחבורה הוא הגוף הציבורי המוסמך להוציא רישיון מוביל עבור חברות העוסקות בשירותי הובלה בשכר, ואין רשות אחרת המוסמכת להוציא רישיון כאמור. משניתן רישיון להובלה ע"י הנאשמים בכלי הרכב שלה מכוח חוק שירותי הובלה, יש לראות אותה כמי שביצעה את שירותי הובלה נשוא כתב האישום לפי רישיון כדן. לטענתו, מאחר ומדובר בשירותים נידים הניתנים בתחומי רשויות מקומיות שונות, הרי שהגיוני כי לא תהיה לאחת הרשויות הסמכות לתת רישיון עסק, אלא שהרישיון יינתן ע"י משרד התחבורה כאמור.

המאשימה, בתגובתה בכתב, ביקשה לדחות את הטענות. לגישה רישיון מוביל אינו חלופה לרישיון עסק לפי חוק רישוי עסקים, כאשר לפי חוק שירותי הובלה, אדם חייב ברישיון מוביל עבור הובלה בשכר או עצמית ברכב מסחרי שמשקלו הכולל המותר 10,000 ק"ג או יותר, בעוד שלפי חוק רישוי עסקים נדרש רישיון עסק עבור איסוף, הובלה, מיון ומחזור אשפה ופסולת, כך שמדובר בשני הסדרי חקיקה שונים שהיסודות שבהם שונים. לטענתה, רישיון מוביל הוא תנאי למתן רישיון עסק להובלת פסולת, ולא מהווה חלופה לרישיון עסק.

לאחר עיון מצאתי כי דינה של בקשת הנאשמים לדחייה.

המחוקק הגדיר, בסעיף 5 (א) לחוק רישוי עסקים את הרשות המוסמכת ליתן רישיון לניהול עסק הטעון היתר, כך:

" רשות הרישוי לעסק טעון רישוי היא -

(1) בתחום רשות מקומית - ראש הרשות המקומית או מי שהוא הסמיכו לכך

(2) מחוץ לתחומה של רשות מקומית - מי ששר הפנים הסמיכו לכך...".

מאחר ונקבע כי העיסוק בו עסקו הנאשמים, שעניינו פינוי והובלה של פסולת, טעון רישוי לפי חוק רישוי עסקים, הרי שאך הגורמים שבסעיף 5 לחוק הם המוסמכים ליתן רישיון עסק, ואין לכלל גוף ציבורי אחר הסמכות להתיר ניהול עסק כאמור, לפי רישיון מטעמו. ולכן, רישיון מאת משרד התחבורה המתיר שירותי הובלה באמצעות רכבים מסחריים של הנאשמים אינו רישיון עסק, שנדרש לניהול העסק, מכוח חוק רישוי עסקים.

טוען הסנגור כי מאחר ומדובר בעסק נייד, שנותן שירותי הובלה בתחומן של רשויות מקומיות שונות, אין אפשרות כי רשות מקומית מסוימת תיתן לנאשמים רישיון עסק, משלא ניתן כל השירות בתחומה של זו, ולכן, הגיוני הוא כי משרד התחבורה, המפקח על כלי הרכב באמצעותם ניתן שירות זה, הוא הגוף המוסמך למתן רישיון כאמור. אני דוחה טענה זו. וק רישוי עסקים מסדיר סוגיה זו הנוגעת לעסק שמטבעו הוא נייד, וקובע, בסעיף 5 (ב) כך:

" היה העסק הטעון רישוי עסק נייד, שעוסקים בו גם בתחום רשות

מקומית וגם מחוצה לה, תהא רשות הרישוי לגביו - ראש הרשות

המקומית שבתחומה נמצא מרכז העסק, או מי שהוא הסמיכו לכך".

על כן, סיווגו של עסק כעסק נייד לא פוטר את בעליו ומנהליו מהחובה כי זה ינוהל לפי רישיון עסק, מכוח חוק רישוי עסקים. דומה המצב לעסק שעניינו הסעת אנשים ממקום למקום. העובדה כי המדובר בשירותי הסעה, הניתנים ברחבי הארץ ולא רק בתחומי רשות מקומית מסוימת, אינה פוטרת מהחובה לקיומו של רישיון עסק, לפי חוק רישוי עסקים, כאשר הרשות המוסמכת היא בהתאם להוראת סעיף 5 (ב) לחוק.

עיון בחוק שירותי הובלה ובחוק רישוי עסקים מוביל למסקנה כי אין המדובר בהסדרי חקיקה חלופיים, וכי רישיון עסק, לפי חוק רישוי עסקים, אינו חופף לרישיון מוביל, לפי חוק שירותי הובלה. רישיון מוביל ניתן בהתייחס לרכב מסוים, להתיר מתן שירותי הובלה באמצעותו, כאשר הדרישה לרישיון זה מוגבלת לרכב שהינו מסחרי, וכזה שמשקלו 10,000 ק"ג ויותר. רישיון לפי חוק זה לא נדרש לרכב שאינו מסחרי ואינו במשקל הקבוע שם. בעוד, שחוק רישוי עסקים לא מגביל את הדרישה לרישיון עסק לפינוי פסולת והובלתה בסוג כלי הרכב ומשקלו, כלל. כמו כן, הוראת סעיף 2 לחוק שירותי הובלה קובע, בהגדירו "שירותי הובלה", כך:

" שירותי הובלה - הובלת מטען ברכב מסחרי, בין שההובלה נעשית

כשירות לזולת ובין שהיא נעשית לצרכיו של המוביל "

גם הובלה לצרכיו של המוביל עצמו, ולא כמתן שירות לאחר, במסגרת עיסוקו של המוביל, טעונה רישיון מוביל, לפי חוק שירותי הובלה, בעוד שהובלה זו, שהינה לצרכיו של המוביל ולא כשירות לאחר, במסגרת עיסוקו בכך, אינה טעונה רישיון לפי חוק רישוי עסקים, משאינה עסק אלא שירות עצמי בלבד.

יוצא כי קיימים מצבים בהם נדרש רישיון עסק, לפי חוק רישוי עסקים, ולא נדרש רישיון מוביל לפי חוק שירותי הובלה, ומנגד, קיימים מצבים אחרים בהם נדרש רישיון מוביל, לפי חוק שירותי הובלה, אך הדבר לא טעון רישיון עסק, משלא מדובר בעסק הטעון רישוי. אין המדובר בהסדרי חקיקה חופפים, אלא שכל אחד מהם נועד להבטיח תכלית אחרת, אף שבחלקה חופפת היא בשניהם, והיא בטיחות השימוש בכלי הרכב עת ביצוע הפינוי וההובלה של החומרים והפסולת.

ועוד, רישיון מוביל הינו תנאי הכרחי למתן רישיון עסק, מכוח הוראת סעיף 8 לחוק רישוי עסקים, המורה כי:

" עסק טעון רישוי שנקבעה לו חובת רישוי בחיקוק אחר, רשאית רשות

הרישוי שלא לתת לו את הרישיון או ההיתר הזמני לפי חוק זה, כל עוד

לא הורשה העסק לפי החיקוק האחר..."

מכאן, קיימים מצבים בהם עסק מסוים טעון רישוי הן לפי חוק רישוי עסקים והן לפי חיקוק אחר, כך, שאין די במתן רישיון עסק, לפי חוק רישוי עסקים, אלא שנדרש רישיון של רשות אחרת, בצד רישיון העסק, על מנת שניתן להפעילו. מקרה מסוג זה הינו עניינם של הנאשמים, אשר ניהלו עסק של פינוי והובלה של פסולת. עסק זה טעון רישוי לפי חוק רישוי עסקים, אך גם טעון רישוי לפי חוק שירותי הובלה, ואין במתן רישיון מוביל, לפי החוק האחרון, כדי לפטור אותם מהחובה להצטייד ברישיון עסק, לפי חוק רישוי עסקים. על מנת לנהל עסק לפינוי והובלה של פסולת יש צורך ברישיון עסק, בהיות הדבר "עיסוק", כהגדרתו בדיון, בצד הצורך ברישיון מוביל, להתיר הובלה כאמור באמצעות הרכבים המסחריים שברשות הנאשמים. רישיון מוביל נועד להבטיח כי ההובלה ברכבים המסחריים המסוימים היא בטיחותית ולא מסכנת את הציבור, ומשכך, רישיון מוביל מתייחס לכלי רכב מסוימים ואיננו רישיון כללי. בשל כך, רישיון עסק אינו, ככלל, מוגבל

בתקופה, לעומת רישיון מוביל, שהינו מוגבל לשנה (**סעיף 5 לחוק**), זאת, על מנת לאפשר פיקוח הדוק על השימוש ברכבים המסחריים, בהם מבוצעת אותה הובלה.

סוף דבר

הכרעת הדין בעניינם של הנאשמים תעמוד על כנה.

אני קובע דיון לטיעון לעונש ליום 30/3/14 שעה 12:00.

המזכירות תזמן את הצדדים.

ניתנה היום, ד' אדר ב תשע"ד, 06 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.